

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 555/2025-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Ingrid Čisárovou, advokátkou, Kuzmányho 57, Košice, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/169/2024 zo 16. apríla 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 4. augusta 2025 domáha vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd označeným uznesením najvyššieho súdu. Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť najvyššiemu súdu na ďalšie konanie a uložiť mu povinnosť nahradiť trovy konania.

2. Sťažovateľ bol v konaní pred všeobecnými súdmi v postavení žalobcu v konaní o zaplatenie 2 937 825,10 eur s príslušenstvom. Okresný súd o jeho žalobe rozhodol takto:

„I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 34.454,61 Eur spolu s úrokom z omeškania zo sumy 34.454,61 Eur vo výške 16,50 % z uvedenej sumy od 10.9.2022 do zaplatenia, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamieťa.

III. Žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

IV. Súd žalobcu na zaplatenie náhrady trov štátu nezaväzuje.“

3. Proti rozsudku okresného súdu podal žalobca odvolanie proti výroku II a III a žalovaný proti výroku I v časti priznaného ušlého zisku vo výške 18 963,92 eur a tiež v časti priznaného úroku z omeškania zo sumy 15 490,69 eur.

4. Z uvedeného vyplýva, že žalovaný proti výroku I v časti istiny vo výške 15 490,69 eur odvolanie nepodal a takisto proti výroku I nepodal odvolanie ani sťažovateľ ako žalobca. Žalovanému tak bola na základe rozsudku okresného súdu právoplatne uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi 15 490,69 eur.

5. O odvolaní rozhodol krajský súd takto:

„I. Rozsudok v spojení s opravným uznesením vo výroku I. v časti, v ktorej súd zaviazal žalovaného k povinnosti zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 18.963.92 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 16,5 % ročne z tejto sumy od 10.9.2002 do zaplattenia mení tak, že žalobu v tejto časti zamietá,

II. Rozsudok v spojení s opravným uznesením vo výroku I. v časti priznaných úrokov z omeškania zo sumy 15.490.69 Eur mení tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi zo sumy 15.490.69 Eur úroky z omeškania vo výške 12 % ročne od 17.1.2004 do zaplattenia.

III. Rozsudok v spojení s opravným uznesením vo výroku II. m e n í v časti tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 961.217.88 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 12 % ročne z tejto sumy od 17.1.2004 do zaplattenia do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a v prevyšujúcej časti potvrdzuje.

IV. Žalovanému priznáva proti žalobcovi náhradu trov celého konania v rozsahu 34 %.

V. Štátu náhradu trov konania nepriznáva.“

6. Na základe rozsudku krajského súdu bola žalovanému právoplatne uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi úroky z omeškania zo sumy 15 490,69 eur ako sumu 961 217,88 eur spolu s úrokom z omeškania.

7. Proti uvedenému rozsudku podal žalovaný dovolanie proti výrokom III a IV s návrhom na odklad vykonateľnosti napadnutého rozsudku. Najvyšší súd napadnutým uznesením odložil vykonateľnosť rozsudku okresného súdu a rozsudku krajského súdu do právoplatnosti rozhodnutia o dovolaní žalovaného, a to takto:

„Najvyšší súd Slovenskej republiky o d k l a d á vykonateľnosť rozsudku Okresného súdu Košice I z 20. apríla 2023 č. k. 21C/217/2004 - 1194 v spojení s opravným uznesením z 25. apríla 2023 č. k. 21C/217/2004 - 1210 a rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 08. augusta 2024 sp. zn. 5Co/164/2023 do právoplatnosti rozhodnutia o dovolaní žalovanej.“

8. Najvyšší súd tak odložil vykonateľnosť rozsudku okresného súdu vo všetkých jeho výrokoch, teda aj vo vzťahu k výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť 15 490,69 eur, ktorý nebol napadnutý odvolaním žiadnou zo sporových strán, a tak ani nemohol byť predmetom dovolacieho konania. Najvyšší súd odložil vykonateľnosť aj vo vzťahu k výroku II rozsudku krajského súdu, ktorý nebol napadnutý dovolaním.

9. Proti uzneseniu najvyššieho súdu o odklade vykonateľnosti rozsudku okresného súdu v spojení s rozsudkom krajského súdu podal sťažovateľ túto ústavnú sťažnosť. Vo vzťahu k včasnosti podania ústavnej sťažnosti uviedol, že napadnuté uznesenie bolo sťažovateľovi doručené pravdepodobne 25. apríla 2025, sťažovateľ si dátumom doručenia nie je istý, lebo si ho nepoznačil. Dňa 16. júna 2025 bolo sťažovateľovi doručené dovolanie žalovaného, z ktorého vyplýva, že žalovaný dovolaním napadol výroky III a IV rozsudku krajského súdu. Sťažovateľ uvádza, že až po doručení dovolania zistil, že žalovaný podal dovolanie len proti výrokom III a IV, takže výroky I a II nadobudli právoplatnosť a dovolací súd sa nimi zaoberať nemôže. Sťažovateľ

uvádza, že až vtedy sa mohol dozvedieť, že odklad vykonateľnosti sa vzťahuje aj na dovolaním nenapadnutú časť rozsudku krajského súdu, a teda že najvyšší súd rozhodol nad rámec rozsahu dovolania, čím porušil ústavné práva sťažovateľa.

10. Sťažovateľ včasnosť podania ústavnej sťažnosti odôvodňuje tým, že z napadnutého uznesenia o odklade vykonateľnosti nadobudol presvedčenie, že išlo o napadnutie rozsudku krajského súdu v celom rozsahu, čo vyvodzoval z nasledovnej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia: *„Žalovaná podala proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie, spolu s návrhom na odklad vykonateľnosti rozhodnutia, ktorý odôvodnila tým, že sa jedná o prípad hodný osobitného zreteľa...“*

11. Sťažovateľ v ústavnej časti napáda postup najvyššieho súdu, ktorý nad rozsah podaného dovolania v rozpore s § 439 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) odložil vykonateľnosť aj výroku I rozsudku okresného súdu a výrokov I a II krajského súdu, hoci tieto neboli napadnuté dovolaním. Sťažovateľ napáda aj to, že najvyšší súd rozsah odkladu vykonateľnosti presahujúci rozsah dovolania ničím neodôvodnil. Podľa sťažovateľa najvyšší súd svojím postupom porušil princíp právnej istoty v dôsledku čoho sťažovateľ nemôže tieto právoplatné a vykonateľné výroky rozhodnutí okresného a krajského súdu vymáhať. Tým najvyšší súd podľa sťažovateľa zasiahol do práva na súdnu ochranu, práva na spravodlivý súdny proces a rovnosť strán.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

12. Podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, ktorý je podaný oneskorene.

13. Podľa § 124 zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť možno podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Ak rozhodnutie nadobúda právoplatnosť vyhlásením alebo oznámením a ak sa podľa osobitných predpisov zároveň doručuje jeho písomné vyhotovenie, začína lehota plynúť dňom doručenia tohto písomného vyhotovenia sťažovateľovi; ak sa rozhodnutie doručuje len jeho zástupcovi, začína lehota plynúť dňom doručenia písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia tomuto zástupcovi. Ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku.

14. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti uvádza, že napadnuté uznesenie mu bolo doručené pravdepodobne 25. apríla 2025 a ústavnú sťažnosť podal 4. augusta 2025, teda po viac ako troch mesiacoch. Sťažovateľ tento postup obhajuje tým, že až z podaného dovolania, ktoré mu bolo doručené 16. júna 2025, sa dozvedel, že žalovaný podal dovolanie len proti výroku III a IV rozsudku krajského súdu, a teda až v tomto momente sa mohol dozvedieť o porušení svojich ústavných práv.

15. Uvedený názor sťažovateľa nie je správny. Výrok I rozsudku okresného súdu vo vzťahu k istine 15 490,69 eur nebol ani predmetom odvolacieho konania. Už z tejto skutočnosti (z nepodania odvolania voči tejto časti rozsudku okresného súdu) mohol sťažovateľ vedieť, že vo vzťahu k tejto sume ide o právoplatný a vykonateľný výrok a je možné ho vymáhať. Preto už samotné doručenie napadnutého uznesenia mohlo byť dostatočným podkladom na to, aby sa sťažovateľ proti napadnutému uzneseniu bránil, ak z neho vyplýval rozsah odkladu vykonateľnosti aj nad rámec odvolacieho prieskumu.

16. Výrok rozsudku okresného súdu o úrokoch z omeškania zo sumy 15 490,69 eur (zahrnutý vo výroku I) bol zmenený výrokom II rozsudku krajského súdu, ktorým bola uložená povinnosť žalovanému na úhradu úrokov z omeškania zo sumy 15 490,69 eur vo výške 12 % od 17. januára 2004, teda presne tak, ako požadoval žalovaný v odvolaní (bod 19 rozsudku krajského súdu). Už z výroku II rozsudku krajského súdu muselo byť sťažovateľovi zrejmé, že žalovanému bolo v tejto časti v odvolacom konaní úplne vyhovené, a teda dovolanie proti tomuto výroku podať nemôže, pretože nebolo v tejto časti rozhodnuté v jeho neprospech (§ 424 CSP). Ak teda napadnuté uznesenie o odklade vykonateľnosti odkladá vykonateľnosť rozsudku okresného súdu a rozsudku krajského súdu v celosti, už doručením tohto uznesenia mohlo byť sťažovateľovi na základe uvedených a úplne zrejmých úvah zrejmé, že dovolací súd odložil vykonateľnosť nad rámec možného rozsahu dovolania. Takisto možno dodať, že sťažovateľovi nič nebránilo, aby nahliadnutím do spisu zistil rozsah dovolania. Sťažovateľ teda mohol uvedenú argumentáciu vzniesť už od momentu doručenia napadnutého uznesenia a jeho ústavná sťažnosť je tak podaná oneskorene.

17. Ústavný súd na základe uvedeného odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľov ako podanú oneskorene podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. septembra 2025

Robert Šorl
predseda senátu